

cepta ruere semper videantur in deterius; si homines minus probatos ipsa Resp. contineat. Iam negari vix potest, ita passim doceri latinas literas, ut vel obtundi, vel impediri, vel à melioribus studiis avocari nonnunquam ingenia videantur; ac adeo prudentiæ non contemnendum esse munus, ad istam progredi quæstionem: *quantum intersit reip. juvenes manuduci ad Latinitatem.* Et vero si nostræ curiositati nondum satisfecit præsens Auctor, dabimus operam ipsi, ut profundum hoc prudentiæ politicæ specimen vel præstare vel tentare cæterisq; commendare liceat. Sed ut redeamus ad præsentia, quod Historiam attinet, graviter monetur, ne quis ad confusionem, ne quis ad inutilia propendat, ne nullis Chronologiæ, Geographiæ, Genealogiæ fundamentis subnixus ad diffusam hanc operam properare sustineat. Id etiam additur *aliter in historiis procedere debere Privatum, aliter hominem ministeriis publicis adhibendum, aliter Principes ipsos.* In Eloquentiâ describendâ fluctuare nonnihil videtur. Jam enim *Artem persuadendi* vocat *cum effectu* h. e. *ut Advocatus vincat causam, Prædicator convertat peccatores, Minister regnet in consiliis:* quod est confundere finem internum cum externo: jam *Talentum natura & experientia præfert talento studiorum?* quod est ignorare causas & limites disciplinarum: jam *eloquentia officium statuit verba formare ad veritatem, nullis scrvire affectibus:* quod ab eo forte alienum esse debet, qui nimium audet provocare ad exempla Demosthenis & Ciceronis. Neq; tamen hoc displicet, ad Oratoriam plurimum conferre EXEMPLA, tum antiquorum, tum præstantissimorum hujus temporis ministrorum, qui in relationibus & epistolis suis optimam testati fuissent eloquentiam, & EXERCITIA quæ perficiant hominem, ut loquatur *ex tempore, sine hesitatione, sine verborum aut formularum tediosa correctione.* Quin etiam id subjicit, in hoc errasse multos, quod facundiâ exercere maluerint linguâ minus nota, quam in vernacula. Subjungit GEOMETRIAM, quâ utilissimis hujus mundi studiis annumerat, sive spectemus subsidia, quæ cæteris artibus inde præstantur, sive culturam ingenii, quam in definiendo, dividendo & demonstrando sperare liceat. Plura proferre non est opus. Nam illustriorem enarrandi occasionem nostris relinqvendam oratoribus duximus, quos ut benevolè, hoc est, more superioribus annis introducto libeat audire, per benignitatem superioribus annis probatam rogamus. Faxit DEUS ut Annus hic AMORI consecratus, dum ingressum dedit Nobiliss. STOLLIO amabilem, progressum Inclyto GIRLSIO fortunatum, egressum portendit amoribus HARTIGIANIS signandum, non nisi dulces & amabiles annos provocet impofterum: nostræq;

ZITTA VIÆ Symbolum esse nunquam desinat AMOR.

PP. d. 13. Septembr. M DC LXXXVIII.

